

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az orosz offenzíva ellanyhult

Kelet-Galicziában és a bessarabiai fronton nem voltak gyalogsági harcok — Montenegro területén Berane felé közeledünk — Tüzérségi harcok a Lovcsen vidékén — Az olaszok támadásait az Isonzo-vonalon visszavertük

Vezérkarunk mai jelentése megállapítja a kelet-galicziai és a bessarabiai fronton folyamatban levő orosz offenzíva ellanyhulását. Az oroszoknak tegnap este csak a tüzérségük dolgozott, gyalogos csapatai azonban seholt támadtak. A tizennégy napon át csökönnyösen megismételt rohamokban az oroszok, mint tudjuk, olyan rettenetes veszteségeket szenvedtek, hogy azoknak a réseknek a betöltéséig, melyeket védekező csapataink ütöttek a soraikon, nem gondolhatnak újabb támadásokra. — Valószínű, hogy a legközelebbi napok ugy a bessarabiai határon, mint a Stripa mentén nyugalmasabbak lesznek. Az oroszokat egyrészt nagy vereségük kipihenése kényszeríti arra, hogy egyelőre tartózkodjanak nagyobb számbú tevékenységtől, másrészt a ma este beköszöntött karácsony, amelyet kénytelenek régi állásaikban megünnepelni, nem pedig Csernovicban, ahová őket a cári parancs szent estéjükre vezényelte.

A balkáni hadszíntérről Höfer altábornagynak immár ismét van jelenteni valója. Montenegro területén, ahol a crnagore sereg guerrilla-harcokban védekezik, ez okból és a terep hasonlíthatatlan nehézségei miatt csak lassan haladhatunk előre, itteni offenzívánk mindazonáltal újabb sikereket mutat föl. Kövess tábornok hadseregének azok a részei, amelyek Kelet-Montenegroból operálnak, észak felől közelebb jutottak Berane-hez, ugyszintén az Ibar völgyében harcoló részei is, amelyek Rozajtól nyugati irányban nyomultak előre, ismét tért nyertek. A vezérkari jelentés továbbá közli, hogy a Lovcsen vidéke is hadszíntérré kezd kialakulni. Itt egyelőre csak tüzérpárbaj folyik. A görög határon az ellenséges csapatok még nem mérték össze erejüket, de a tudósítások szerint az előkészületek már megtörténtek a nagy összecsapásra. Olasz lapjelentések szerint az olaszok még mindig csak lapjaik révén vannak képviselve a balkáni harctéren — a központi hatalmak csapatainak Szaloniki ellen való támadása küszöbön áll.

A többi hadszíntérről helyi harcok hírei érkeztek. Az olaszok az Isonzo-vonal északi

részen támadtak, a megszokott eredménytelenséggel. A nyugati fronton élénk tüzérségi és légi harcok voltak.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

Az orosz háboru Höfer jelentése

Budapest, január 6. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

A harci tevékenység Kelet-Galicziában és a bessarabiai határon tegnap lényegesen alábbhagyott. Az ellenség állásainkat időnkint tüzérségi tüz alatt tartotta, de gyalogsága seholt lépett akcióba.

Az északkeleti arcvonal többi részén sem volt különösebb jelentőségű esemény.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 6. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

A Jakobstادتól délre elterülő erdőben előrehaladó felderítő osztagunk tulerőben levő ellenséges támadás elől kénytelen volt visszavonulni.

Czartorijksnél egy előretolt orosz őrséget megátadunk és visszavetettük.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A дума ülőszakát elhalasztották

Kopenhága, január 6. A Rjecs félhivatalosan jelenti, hogy a дума megnyitását ismét két hónappal elhalasztották.

A zemsztvok és a cár

Kiel, január 6. A Kieler Zeitung jelenti Párisból: Az orosz zemsztvo-kongresszust január 14-ikére Moszkvába egybehívták. A kongresszus tárgyalni fogja a községek jövő évi 85 százalékos adóemelését és küldöttséget fog meneszteni a cárhoz.

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, január 6. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Csapataink támadása a montenegroiak ellen Beranétól északra és Rozajtól nyugatra kedvezően halad előre.

A Bocche di Cattaro területén az utóbbi napokban időnkint mindkét részről a tüzérség fejtett ki tevékenységet.

Egyébként a helyzet változatlan maradt.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 6. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Semmi újság.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Általános támadás Szaloniki ellen

Lugano, január 6. (Magyar Távirati Iroda.) A Corriere della Sera tudósítója táviratolja Szalonikiból január 3-án este: Minden jel arra vall, hogy a fegyverek pihenésének vége szakadt. A központi hatalmak seregeinek általános támadása Szaloniki ellen küszöbön van.

Lugano, január 6. A Corriere della Sera jelenti Athénből: A központi hatalmak a Gevghehi-vonalon befejezték a csapatösszevonásokat s a legrövidebb idő alatt megkezdik a támadást Szaloniki ellen.

Lugano, január 6. (Magyar Távirati Iroda.) A Corriere della Sera jelenti Szalonikiból: A város körüli erődítményekben és földszancokban 200,000 angol és francia katona van elhelyezve és óriási mennyiségű ágyut és gépfegyvert állítottak föl. A lap tudósítója szerint az entente-hatalmak annyira bíznak a sikerben, hogy maguk kívánják az ellenség mielőbbi támadását.

URANIA

Munka — Munkák — Vasárnap
Január 7-8-9.

A szenzációs film felvételei Bréma leggyorsabb hajójárában készült.

A MOTOR-KIRÁLY

filmregény 4 részben.

Főszereplők:
Johanna Terwin
Irrah Bernhard
Walter Wassermann.

E film Budapesten óriási sikert aratott.

A megtalált gyermek vigjáték.

Leánystrájk bohózat.

HINDU ÉLET

természeti felvétel.

Előadások kezdete 5 és 7 órakor
9 órakor mérsékelt, 9 órakor rendezés helyarállal.

APOLLO

Ms. pénteken

Előadások 5 és 7 órakor
mérsékelt, 9 órakor rendezés helyarállal.

Kiss József világhírű balladája után

Simon Judit

filmjáték 5 felvonásban, rendezte Mérey Adolf.

Szereplők:
Csikszegi Ilona, a Nemzeti színház t.

Rátkai Márton, a Király színház t.

Sarkadi Aladár, a Vig színház t.

Vágó Béla, a Magyar színház t.

Somlay Arthur, a Nemzeti színház t.

Fodor Artúr, a Vig színház t.

Simon Judit

balladát

a 9 órai előadásban a Vörös Kereszt javára

Simonovics Rózsika

urleány szavaja.

Ezenkívül kitűnő kísérő műsor.

A letartóztatott konzulok utazása

Genf, január 6. A lyoni hatóságok utasítást kaptak, hogy gondoskodjanak a Szalonikiból érkező négy konzulnak Marseillen át a svájci határra való utazásáról. — A hatóságok minden intézkedést megtettek a tüntetések megakadályozására.

Kaszárnyák a konzuli épületekből

Bukarest, január 6. Az elfogott szalonikii konzulok hivatalos helyiségeiben az entente kaszárnyákat rendezett be csapatai részére. A görög kormány tiltakozott ez eljárás miatt.

Konstantinápoly, január 6. Athénből érkező hírek szerint az angolok aknamunkája és alattomos eljárása miatt az elkéseredés igen nagy, amely miatt komoly zavargáspktól tartanak. A bonyodalmak csak akkor oldhatók meg, ha a központi hatalmak seregei sürgősen támadni fognak.

Elfogott alattvalóink vagyona

Lugano, január 6. Sarraül tábornok parancsára az elfogott németek, osztrákok, magyarok, bolgárok és törökök vagyonát lefoglalták. A Szalonikiben feladott összes táviratokat előzetes katonai cenzura alá vetették.

Péter király Szalonikiben

Lugano, január 6. A *Corriere della Sera* jelenti Szalonikiből január 3-ikáról:

Péter király ma reggel Sarraül és Mahon tábornokokat fogadta. A találkozásnál más nem volt jelen. A király állapota kielégítő. Az utazás fáradalmait már kipihente. A király ezt mondta:

— *Amíg egy szerb él, addig Szerbia nincs veszve!*

Sarraül és Mahon tábornokok távozásuk alkalmával annak a meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy *Karagyorgyevics Pétert nemsohára ismét Szerbiában fogják üdvözölni, mint a szerbek királyát.*

A francia és az angol tábornokok után a király Moskopulos tábornokot, a szalonikii harmadik görög hadtest parancsnokát fogadta.

A király meg akarja látogatni a francia és az angol csapatok táborát, melyeknek soraiba sok szerb katonát beállítottak és a szerb menekültek táborát, akiket hajón Franciaországba és az Aegei-szigetekre fognak szállítani.

Elsülyesztett entente-hajók

London, január 6. (Magyar Távirati Iroda.) A Földközi-tengeren a legutóbbi nyolc nap alatt elsülyesztett entente-hajók értéke meghaladja a 35 millió frankot.

Athén, január 6. (Magyar Távirati Iroda.) Egy francia gőzös, amely eloltott lámpákkal Marseille felé haladt, összeütközött egy szintén eloltott lámpákkal haladó angol gőzössel. A francia hajó elsülyedt. Fedélzetén volt Guillemin athéni francia követnek a felesége is, akit megmentettek. A követ nejét Maltába vitték. A követ levelezésének nagy része odaveszett.

A „Persia” katasztrófa

Berlin, január 6. A *Berliner Lokalanzeiger* jelenti Rotterdamból: Alexandriából jelentik, hogy a Persia megmenekült utasai legnagyobb részt zuzódásokat szenvedtek. Egy asszonynak eltört a lába. A megmenekültek keveset tudnak mondani a katasztrófáról. A hajó olyan gyorsan sülyedt el, hogy az eseményeket föl sem foghatták. Érezték, hogy borzasztó robbanás rázta meg a hajót. A „Persia” rögtön erősen oldalt dőlt és csak azok rohanhattak ki, akik még nem voltak benn az étteremben. Az a néhány ember, aki a fedélzetre ért, a tengerbe ugrott, vagy a hullám lesodorta őket.

Egy fiatal hölgy beszéli: Ebédnél ültem, a mikor a robbanás történt és nyomban a kabin felé futottam a mentőővért. A hajó erősen ingott, úgy, hogy a korridorban kétszer elestem. mégis bejutottam a kabinba és megragadtam a mentőövet. Fölrtem a fedélzetre, itt megint elestem és erős zuzódást szenvedtem, majd beleugrottam a hullámok közé. Negyedóra múlva meg voltam mentve.

A többi menekült elbeszélései azt a borzasztó zavart írják le, amely az utasokat elfogta. Az amerikai Grant a vízbe ugrott és három óra hosszat egy fadarabon küzdött, míg egy csónak fölvette. Az utolsó, amit a „Persia”-ból láttam, — beszélt — a hajó orra volt, amely magasan kiemelkedett a vízből, mintegy öt perccel a robbanás után. A sülyedő hajó borzasztó látványt nyújtott.

A belga-francia harcok

Berlin, január 6. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Az arcvonalon helyenkint élénk tüzérségi harcok voltak.

Lens városát az ellenség tovább is ágyuzza. Le Mesnilől északra az ellenségnek egy kézigránát támadás kísérletét könnyen meg hiúsítottuk.

Egy ellenséges repülőrajnak Douai ellen intézett támadása eredménytelen maradt.

A német harci repülők két angol légi járművet lelőttek. Az egyiket Böлке hadnagy lőtte le, aki ezzel már a hetedik repülőgépet tette harcoképtelenné.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A francia sajtó az angol véderő-bíllról

Genf, január 6. A francia sajtó, különösen a *Temps* és a *Figaro* tízes kommentárokkal kísérik az angol véderő-reform mozgalmát. — *Fitz-Maurice* a következőket írja a *Figaro*-ban: „Az idő sürget, Nagy-Britanniának a különböző arcvonalakon 1,200,000 főnyi hadserege van, az állományt állandóan fönn kell tartani és a veszteségeket pótolni kell. Azonkívül a hadilétszám fölemelésére is kell gondolni, mert kétségkívül elmult az az idő, amikor kísérleteket megengedhetünk magunknak. Cselekedni kell, még pedig azonnal, hogy a harcosok számának elégtelensége ne tartóztasson fel ismét bennünket, mint első ízben a tüzérség és a muníció hiánya. Bekövetkezett tehát annak a szükségére, hogy haladéktalanul kényszerítsük az ingadozókat nemzeti kötelességük teljesítésére.

A kimeríthetetlen Németország.

Newyork, január 6. (Magyar Távirati Iroda.) Roeder, a *Newyork World* levelezője Németországból visszatérve, cikksorozatban ismerteti Európában végzett tanulmányait. — Roeder megállapítja, hogy Németország esztendőig is elbírja a háborút, mert emberanyaga és muníciója rengeteg. A kimerülés háboruja tehát Németországgal szemben nem biztathat sikerrel.

Béke 1916-ban

Rotterdam, január 6. (Magyar Távirati Iroda.) A *Journal des Débats* írja: Ha 1916-ban még nem is írják alá a békeszerződéseket, mégis minden jel arra vall, hogy ez év végén már meg lesznek állapítva a béke alapvető feltételei.

A franciák bajai Nyugat-Afrikában

Rotterdam, január 6. A *L'Oeuvre* azt írja, hogy Nyugat-Afrika lakossága mindenütt elkéseredett ellendállást fejt ki a francia hódítók-

kal szemben, mert a rabszolga-kereskedés visszaállításától fél. *Bobo-Dioulasso*-ban nagy lázadás tört ki, ahol a fölkelők megölték a kormány-csapatokat és 100 embert megöltek. A zendülés tovább terjedt a környéken, úgy, hogy a csapatok maradványa kénytelen volt visszavonulni. A lap továbbá elmondja, hogy a fölháborító állapotok és a hódítók önkénykedései a fekete újoncokkal való bánásmód terén folytatódhatnak, akik borzasztó egészségi állapotban érkeznek Marseillebe. A legnagyobb részét lázasak, rosszul vannak táplálva, szédülnek és sokan közülik tüdőgyulladásba estek.

Az olasz háború

Budapest, január 6. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A tenger melléki arcvonalon az ellenséges ágyutüz helyenkint újból hevesebb volt. Doljé-től északra csapataink ismét több támadást visszavertek és az elfoglalt hadállást megtartották.

A tiroli határterületen a buchensteini és a rival szakaszokban élénkebb tüzérvarc volt.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Az afgánok betörték Indiába

Konstantinápoly, január 6. (Magyar Távirati Iroda.) Az afganisztáni emir haderői átlépték Észak-India határát. 100,000 főnyi afgán lovas megütközött az indiai angol csapatokkal. Elkéseredett harc fejlődött ki, amelyben az angolok vereséget szenvedtek.

Orosz vereség Perzsiában

Konstantinápoly, január 6. (Magyar Távirati Iroda.) Asserbeidsanban 2000 főnyi orosz csapat megtámadta Seno helységet, amelyet a törökök védelmeztek. A törökök visszaverték az oroszokat, majd támadásba mentek át és Urmidag üldözték az ellenséget. Az oroszok vesztesége súlyos.

A városi tisztviselők háborus segélye

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

A város jog- és pénzügyi bizottsága Varghu Elemér dr. th. főjegyző tanácsnok elnöke alatt ülést tartott, amelyen a január 8-iki rendkívüli közgyűlés ügyeit készítették elő.

Tárgyalta a bizottság a belügyminiszter körrendeletét, amely a városi közigazgatási tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére adandó háborus államségély ügyében intézkedik. A rendelet szerint mindazok a tisztviselők és alkalmazottak, akik az 1912. évi 58. törvény cikk értelmében a közigazgatáshoz tartoznak, évi fizetésük 20 százalékának megfelelő háborus államségélyt kapnak 1916. januártól kezdve tíz részletben.

A számvevőség ezeket a tisztviselőket kimutatásba foglalta. A részükre járó háborus segély 84,000 koronára rug. Külön kimutatásba foglalta a számvevőség a közigazgatáshoz tartozó altiszteket, szolgákat, rendőröket és hivatalos tisztozókat, akiknek háborus segélye 55,623 koronát tesz ki. A harmadik kimutatásban azok a tisztviselők vannak, akik szintén a városi közigazgatásnál működnek, de nincsenek fizetési osztályba sorozva, mint a rendőrpáncsnok, a rendőrtisztek, detektívek. A tanács azt kéri a közgyűléstől, hogy e három kimutatásban foglaltak részére a háborus segély első tized részét előlegezhesse a házipénztárból, míg a kormány kiutalja a pénzt. A bizottság támogatja a tanácsnak ezt a kérelmét. A városnak vannak azonban olyan alkalmazottai, akik nem

tartoznak szorosán a közigazgatáshoz: a szegényházi gondnok, a városi zenede tanárai, a színházi alkalmazottak, a muzeumbőr, a vámkézelők. Ezeknek névsorát is összeállította a számvevőség és a tanács azzal terjeszti a közgyűlés elé, hogy kérje a minisztertől részükre is a háborús államsegélyt. A bizottság ehhez az előterjesztéshez is hozzájárult.

A városnak a Pesti Hazai Első Takarékpénztártól, az Osztrák-Magyar Bank mindenkori kamatlábánál 1 és egynegyed százalékkal magasabb kamatra és 1 százalék folyósítási jutalék mellett, 2 esztendőre felvett 6,000,000 koronás kölcsöne 1916. február 28-án lejár. A takarékpénztár hajlandó a kölcsönt további egy évre meghosszabbítani az eddigi kamatlábnál egynegyed százalékkal drágább kamattal.

A bizottság a kölcsön meghosszabbítását javasolja a közgyűlésnek.

Egy balmazújvárosi honvéd-tizedes szabadulása a szerb hadifogságból

Valjevo—Kragujevac—Úszküb—Kolozsvár

Kolozsvárról jelenti tudósítónk:

Egy szenvedésben, leirhatatlan nyomorúságban eltelt hosszú esztendő után került Simon Béla balmazújvárosi asztalos segéd a kolozsvári csapatkórházba. Simon Béla a debreceni 3-ik honvédszállásos tizedese, tavaly novemberben súlyosan megsebesülve szerb fogságba került. Combiába furódott egy szerb komitációs golyója és a szerb orvosok lelkiismeretlen munkájának köszönhető, hogy még most is súlyos betegen várja a közeli operációt.

Simon végigszenvedte a Szerbiába került foglyok leirhatatlan kálváriáját és az Úszkübbe diadalmasan benyomuló bolgárok szabadították ki negyven társával egyetemben. Felkerestem a sokat szenvedett tizedest, aki háborzongató dolgokat beszélt el fogságában töltött idejének vigasztalanságáról.

— Tavaly a Valjevo körüli harcokban jutottam a szerbek fogságába. Megsebesülésem után három napra láttam először orvost, addig csak az a kötés volt a sebemen, amit egy szerb szanitéc kötött rá. A tábori kórházban egy amerikai orvosnő teljesített szolgálatot és ő végzett rajtam egy rövid operációt. Öt napig voltam ebben a tábori kórházban és ezalatt az öt nap alatt a doktor-kisasszony mindig pontosan megtartotta a vizitet és mindig átkötötte a sebemet.

A mieink közben mindig előbbre nyomultak és a szerbek kénytelenek voltak a tábori kórházat beljebb szállítani. — Ekkor kezdődtek meg a beteg foglyok szenvedései. Ökorszekéren vittek bennünket Valjevoból Kragujevacig. Az időjárás mintha ellenünk esküdött volna, hideg szél rohant keresztül az országúton és éjjel-nappal esett az eső. A takaró csuromvíz lett rajtunk, áttázott a szalma is, amin fektütnék. Husz-harminc szekér cammogott egymás után a feneketlen sáru uton és az éjszakák csendjében ijesztően hatott a kinlódó sebesültek panaszos kiáltása. Én nagyon beteg voltam, de a kinomat ezerszeresre növelték azok az artikuláns hangok, amellyel az utánam jövő szekér utasa beleivóltott a felhős, sötét szerbiai éjszakába. A szekerek mellett az ut szélén öreg szerb parasztok mentek, kezükben lobogó, fekete füstű fáklyákkal; a szél ide-oda hányta a fáklyák világosságát és az esőcseppek süstörgve peregtek a lángok között.

Nem volt még a világon gyászmenet, a mely olyan szomorú lett volna, mint a mi utunk Valjevotól Kragujevacig. Az uton négy halottat temettünk el, egy osztrákot, egy magyart, egy horvátot és egy bosnyákot. A szerb parasztok csendben megásták a sirt, letérdepeltek

és imát mondtak az utszéli hantok felett. — A falvak népe ellepte az utcákat, ahol keresztül dőcögtek a szomorú szekerek, vizet adtak, megennivalót, de az arcukról hiányzott a szenvedőknek kijáró részvét és a szemükben a kárörömmel, a gyönyörrel lángja világított. — Egy szerb paraszt magyarázta:

— Nem rosszlelkű emberek a szerbek, csak nagyon gyűlölik azokat, akik a hazájuk ellen törnek.

Kragujevacban fektüdtem addig, míg a győzelmes offenzívánk megindult. Lelkiismeretlen, rossz orvosi kezelés, komisz koszt és vademberekhez méltó bánásmód, ezeknek sorozatából álltak az ott eltöltött napok. Két-három hétig sem néztek felénk az orvosok és nagy könyörgésünkbe került, amíg az ápolók új kötetést adtak. — Májusban egy amerikai misszió megvizsgálta a kórházat. Mielőtt a kórházvizsgálat megtörtént volna, nagy takarítást rendeztek a kórházban és a kórházparancsnok tudomásunkra adta, hogy aki a misszió tagjainak panaszkodni mer a bánásmód miatt, azt agyonlövök. Kénytelenek voltunk dicsérni a bánásmódot. Egy Vass nevű önkéntes káplár a fenyegetések dacára is angolul elmondta a misszió tagjainak, hogy bizony keserves a mi helyzetünk. Nem történt semmi baja, mert az amerikai konzulátus szigorúan lépett fel az önkéntes érdekében.

Soha nem hittem, hogy még valaha meglátom Magyarországot. Mikor a bolgárok bejöttek Úszkübbe, hamarjában nem is értettem meg a helyzetet. Jelekkel magyarázták meg, hogy felszabadítókként jöttek és csak akkor nittem nekik, amikor lelkendezve öleltek bennünket a keblükre.

HIREK

— **Debrecen és a Pénzügyi Központ.** Több törvényhatósági bizottsági tag önálló indítványt adott be a január 8-án, szombaton délután tartandó rendkívüli közgyűléshez, hogy fölíratilag üdvözölje a kormányt a Pénzügyi Központ megvalósításáért. Az indítvány kifejti, hogy az ország hiteléletének érdekében nélkülözhetetlennek tartja az intézményt s azt kívánja, hogy minél előbb kezdje meg működését, amelytől nemcsak a vidéki hitelviszonyok rendezését reméli, hanem egyenesen a Pénzügyi Központtól várja azoknak a feladatoknak a megoldását, amelyek a háboru utáni időkben a hitelélet terén bekövetkező változások viszonyok megszüntetésére irányulnak. A városi tanács ma délelőtti ülésén tárgyalta az önálló indítványt s teljes egészében magáévá tette.

— **Debreceni hősök kitüntetése.** A király Pintér Pál 39. gyalogezredbeli főhadnagynak, Kerekes József 39. gyalogezredbeli hadnagynak, Bukvinszky Antal és Katko István 39. gyalogezredbeli tartalékos hadnagynak az ellenséggel szemben vitéz magatartásuk elismeréséül a katonai érdemkereszt 3. osztályát, a hadsereg főparancsnoksága Fülöp Béla 3. honvédszállásos tizedes szakszervező címzetes őrmesternek az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréséül az 1. osztályú ezüst vitézségi érmet; Papp Mihály csendőrszervező címzetes őrmesternek a VIII. csendőrkörületben az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréséül a 2. osztályú ezüst vitézségi érmet, továbbá a 3. népfelkelő gyalogezredben Turbucz Mihály tizedes címzetes szakszervezőnek, Tóth Péter tizedesnek, Szuka József honvéd címzetes őrzetőnek, Izdreszka Jéfta, Dörnhöfer Miklós, Padizsák Mátyás, Császár Gyula és Molnár József népfelkelőknek, Tóth Lajos szakszervezőnek, Hera Imre, Molnár József és Balogh József tizedeseknek; a 3-ik honvédszállásos tizedes pedig Lakatos József, Kelle József népfelkelőknek, Eichinger Károly és Jakoblisch József utászoknak, Simon Gábor honvéd címzetes őrzetőnek, Fazekas Amb-

rus és Hári Gyula népfelkelőknek az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül a bronz vitézségi érmet adományozta.

— **Debrecen az erdélyi földgázért.** Debreceni Jenő, a városi világítási vállalat igazgatója, beadványt intézett a városi tanácshoz, a melyben javasolja, írjon föl a város a kormányhoz, hogy Kolozsvár és Nagyvárad mellett Debrecen is vonják bele a földgáz-szerződésbe. Rámutat a beadvány arra, hogy Debrecen milyen nagy előnyhöz jutna, ha az erdélyi földgázból láthatná el a közvilágítást. A tanács a beadványt helyesléssel fogadta és lépéseket fog tenni a földgáz Debrecenbe való vezetése végett.

— **Nyomatvány áremelés.** Az osztrák és magyar papírgyárosok január hó elsejével újabb 30%-kal emelték a papirákat. Ezzel a háboru óta beállott papíráremelkedés meghaladja a 130%-ot. Ezenkívül nagyban megrágultak a nyomtatványok készítéséhez szükséges összes anyagok és a munkások is háborus pótlék címén magasabb fizetésben részesülnek. E kényszerhelyzetből kifolyólag a vidéki nyomdatulajdonosok is elhatározták a nyomtatványárak emelését. A nyomdatulajdonosok hosszú ideig viselték a nyers anyagok, stb. áremelkedéséből előálló többköltséget, ezen emelkedések azonban most már oly mértékűt öltöttek, hogy saját létfenntartásuk szempontjából elkerülhetetlen ezen nyomtatvány-áremelés.

— **Mit tud a kanadai hadügyminiszter a háborúról?** Berlinből jelentik: A „Tägliche Rundschau”-nak írja valaki az Egyesült Államokból: Elbeszélék egy epizódot, amely élénk fényt vet Sir Sam Hughes kanadai hadügyminiszter általános és katonai ismereteire. Az eset kevéssel annak a hírnek a közlése után játszódott le, hogy angol repülők megtámadták a Krupp-gyárakat és állítólag Düsseldorfot is bombázták. Hughes egy napon meglátogatta az egyik nyugat-kanadai fogolytábor és több foglyalal kegyesen elbeszélgetett. Amikor az egyik fogoly elmondta, hogy Düsseldorfból való, a hadügyminiszter hátrafordult és megmagyarázta kisérletének, hogy Düsseldorf Kélet-Porosországban van. A közelében álló német foglyok nagyot nevettek és az egyik tiszt bátorságot vett magának egy kis magyarázatra, a hadügyminiszter azonban tovább csillogtatta földrajzi tudását és amikor egy másik internálttal beszélgetett, kijelentette, hogy Oldenburg Badenben van. — E látogatás során Hughes miniszter arról is tanúságot tett, hogy mennyire tájékozva van a harctéri helyzetről. Egy magyar internáltnak tudtára adta, hogy az oroszok teljesen megszállták Magyarországot, a tábor egyik török lakójának pedig azt mondta, hogy az angolok már teljesen megsemmisítették Törökországot. Azt hiszem, hogy ezek a hírek, amelyeket egy fiútam beszélt el nekem, vidám perceket szereznek majd az önök olvasóinak.

— **Hajtó (erő) gépek, villamos gépek és készletek bejelentése.** A debreceni kerületi kereskedelmi- és iparkamara ezúton hozza érdekeltége tudomására, hogy a m. kir. miniszterium 4588—1915. sz. rendeletével elrendelte a raktáron álló hajtó (erő) gépek bejelentési kötelezettségét. Bejelentendők: az oly gépek, a melyek 1. raktáron vannak; 2. raktáron készülnek; 3. megrendelésre készülnek, vagy már felszereltettek, de a legközelebbi három hónapon belül nem vétetnek üzembe. Fentiek értelmében be kell jelenteni: 1. hajtó (erő) gépeket, u. m. gőzgépeket és kazánokat, gőzturbinákat; félstabilkomobilokat, gázgépeket, szivógázmotorokat, benzín és spiritus motorokat, nyersolaj- és Diesel-motorokat tartozékaikkal együtt 10 PH.-tól felfelé; 2. egyenáramú gépeket (áramfejlesztők, motorok, áramátalakítók) tartozékaikkal együtt 4 és fél Kw-tól felfelé; 3. váltakozó (forgó) áramú gépeket (áramfejlesztők és motorok) tartozékaikkal együtt 4 és fél Kw-tól felfelé; 4. transzformátorokat tartozékaikkal együtt 4 és fél Kw-tól felfelé. A bejelentési kötelezettség kiterjed mind-

azokra, akik a megjelölt gépeket gyártanak, javítanak, használnak, bérbeadnak, azokkal kereskednek, vagy azokat mások számára őrzésként tartják.

A meghatározott tárgyakat az 1915. évi december hó 31-ik napján meglévő állapot szerint 1916. január hó 15. napjáig kell bejelenteni. Ha valamely bejelentett tárgyat időközben elidegenítenek vagy az másnak őrzéskébe megy át, köteles ezt az eddigi birtokos vagy őrző az új birtokos vagy őrző megnevezése mellett bejelenteni. Az új birtokos vagy őrző, amennyiben az illető tárgy a 2. §. szerint nála is bejelentés alá esik, köteles azt az átvétel napjától számított 8 napon belül szabályszerűen bejelenteni. Oly gépeket, amelyek a jelen rendelet életbe lépté után kerülnek raktárra vagy helyeztetnek legalább három hónapra üzemen kívül, ugyancsak 8 napon belül kell bejelenteni. Az időközben üzembe helyezett gépeket 8 napon belül szintén be kell jelenteni.

A bejelentést az illetékes kereskedelmi és iparkamaránál kapható hivatalos bejelentő lapokon kell megtenni. A kitöltött bejelentő lapokat a magyar királyi kereskedelmi miniszterium ipari műszaki osztályához (Budapest, Lánchíd-utca 1-3.) kell beküldeni. Aki a jelen rendelettel elrendelt bejelentést elmulasztja vagy tudatosan meg nem felelő adatokat jelent be, vagy a hatósági ellenőrzést megghiúsítja, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914. L. t.-c. 9. §-a alapján két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Mindazok, akiknek bejelentési kötelezettségét fenti rendelet megállapítja, bejelentő lapokért forduljanak a kamarához.

Simon Judit az Apollóban. Ma kerül bemutatásra a „Simon Judit” filmjáték, melyet Kiss József világhírű balladája után Mérei Adolf alkalmazott filmre. — A fővárosi lapok nyomán általánosan ismert dolog, hogy a Simon Judit Budapesten rendkívül nagy és maradandó sikert aratott. A Proja-filmgyár művész felvételei, jónévvül ismert fővárosi színművészek, mesteri rendezés és a művészi beállítás kitűnő összhangja, dicsérettel, legyen mondva, pompásan sikerült és valóban értékes, élvezetes estét nyújt. Az Apollónak ezen ünnepi számba menő előadásai iránt természetesen nagy az érdeklődés és így előreláthatólag „táblás házak” lesznek. Jegyeket előre árusít az Apollo pénztára délelőtt 11 órától és délután 4 órától. Ma az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

12,000 korona hitel a városi közkórháznak. Somogyi Zoltán, a közkórház igazgató-főorvosa a városi tanács ma délelőtti ülésén előadta, hogy a kórház már 60,000 koronával tartozik az élelmező-vállalkozójának, aki kijelentette, hogy nem képes többet előlegezni a kórháznak és fennakad az élelmezés, ha nem kapja meg a követelését. Holnap már nem képes kenyeret szolgáltatni. A kórház pénztára üres, tehát a város házipénztárából kér kölcsönt az igazgató. A tanács 12,000 koronát utalt ki a házipénztárból a kórház részére.

A gummikészletek igénybevétele. A hivatalos lap mai száma közli a honvédelmi miniszter rendeletét a gummikészletek igénybevételéről. A rendelet értelmében a magyar szent korona országainak területén levő nyers gumi- és gummigyártmánykészletek 1916. január 15-ig bejelentendők a kereskedelemügyi miniszterium iparműszaki osztályában.

A Motorkirály az Urániában. Nagy sikerűnek ígérkező film bemutatója lesz ma az Urániában. A darab a filmtechnika terén sok újat és meglepetésszámba menő szenzációt hoz; többek közt megismertet a modern technika minden vívmányának egyes mesterműveivel és története bár a társadalmi élet környezetéből veszi meséjét, mégis tulszárnyalja annak szűk kereteit. — Ez a ragyogó háttérre a Motorkirály című képnek; zakatoló gépek, az ember titáni küzdelme a természettel és az emberrel magával; ezek adják a csodás koncepciójú dráma összeütközési pontjait. Érdekes történet, melyet közismert színésznagyságok művészeti játéka tolmácsol, mindvégig lebilincseli a nézőt, elejétől végig fokozza izgalmát, míg nagyszerű leleménységgel megkonstruált befejezése általános tetszést kelt.

Ráckozár helyett Harangkut. Pécsről jelentik: A Rác névvel kapcsolatos baranyai községek semmiképpen sem tudnak belnyugodni abba, hogy tovább is viseljék községeik a Rác előnevet. Annyira gyűlöletes, annyira megutált a rácság minálunk, hogy még a híret sem akarják hallani. Letörölni a föld színéről, hogy még emléke se maradhasson, ez most a törekvés. A baranyai Rác előnevű községek közül elsőnek Ráckozár jelentkezett. A községi ipartestület egyhangú határozattal kimondta, hogy Ráckozár helyett nevét „Harangkut”-ra változtatja.

35 dekás tábori postaóbozok, melyben a harctérre élelmiszereken kívül minden kiülhető, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohánytőzsdében.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

PÉNTEK: *Ciklomen*, színjáték 3 felvonásban. Bemutató előadás.

A tavaszi vetőmag beszerzése

A vetőmag-megrendeléseket január hó 15-ig eszközölni kell

Márk Endre udvari tanácsos polgármester a tavaszi vetőmagkészlet beszerzésére vonatkozólag a következő hirdetményt bocsátja ki:

A földművelésügyi miniszter, tekintettel arra, hogy az őszi vetések az esős időjárás folytán csak igen hiányosan voltak teljesíthetők, hogy ezek kellő mennyiségű tavaszi vetéssel lehessenek pótolhatók, a gazdák részére megfelelő vetőmag-készletet kíván biztosítani. — E végből a törvényhatóság területén vetőmag ellenőrző bizottságot szervez, melynek feladata, hogy a gazdák által bejelentett vetőmag szükségletet azok részére kiutalja.

A rendelet értelmében vetőmagot rendelhetnek egyes gazdák, községek, gazdasági egyesületek, körök és szövetkezetek saját tagjaik részére; ezek a megrendeléshez részletes kimutatást tartoznak csatolni arról, hogy a vetőmag tagjaik közt miként fog felosztani.

A vetőmag beszerzésének egyik leggyorsabb módja az, hogy a megrendelő egyúttal megjelöli azt a közelben fekvő s a Hadi Termény Részvénytársaságnak eladásra bejelentett, de a termelőtől még át nem vett készletet, amelyből a vetőmag-szükségletét fedezni kívánja. Ez esetben a megrendelő ezt a Hadi Termény Részvénytársaság bizományosának közbenjöttével magától a termelőtől veszi át és saját zsákjaiban szállíthatja, — a vevőt a maximális áron felül csak a Részvénytársaságnak járó métermázsánkénti 1 korona 50 fillér jutalék terheli.

Ha a megrendelő ezt a készletet, amelyből a vetőmagot kiutalni kívánja, megjelölni nem tudja, a vetőmag a magyar mezőgazdák szövetkezte által e célra az ország különböző vidékein létesített raktárakból, esetleg közvetlenül a termelőktől fog megküldetni. Ez esetben az összes költségek beszámításával a métermázsánkénti árak a következők:

tavaszi buza	50 K
árpa	42 ..
zab	38 ..
Cinquantin tengeri	40 ..
közönséges tengeri	37 ..
köles	60 ..
bab (karó vagy gyalog)	55 ..

Ezen kívül a megrendelőt terhelik a szállítási költségek.

A megrendelések a teljes vételár készpénzben való lefizetése mellett 1916. évi január hó 15-ig a vetőmag-ellenőrző bizottságnál a főispáni hivatalban vagy a városháza 14-ik számú hivatalos helyiségében Rác Lajos gazdasági titkárnál írásban nyújtandók be. A megrendelők saját érdekükben a megrendeléseket lehetőleg azonnal tegyék meg s igyekezzenek környékükön oly készletet keresni, melynek vetőmagul való kiutalását kérhetik.

APRÓ HIRDETÉSEK

Perfeckt
gépíró, ki az irodai teendőkhöz járatos, hosszabb irodai gyakorlata, állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Sifon
hármastűkkel, toilette hármastűkkel, nagy szalon tűk és többféle szép butorok olcsón sűrűszen eladók Iskola-utca 8.

Finom hímzéseket,
horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyiriné.

Egy tisztességes
özvegy, kinek férje a harctéren elesett, keres egy gazdasszonyi állást egy öreg házaspárnál. Szíves megkereséseket „Gazdasszony” jellegre kérek a kiadóba.

Veszek
új és használt tollat legmagasabb napi árban. Feldmann, Szepességi-u.

Kondás
és munkafelügyelő kerestetik dr. Szabó József gazdaságába Jankafalva u. p. Bihardiószeg.

Kifutó leány
Nagy András keztyűsnél felvétetik, Kistemplombazár.

Értelevonó
szereplés olcsón kapható Piac-utca 49. száma alatt.

Szomszéd
címtábla megrendelhető Hoffmann és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Kiadó
Szeresnek és vendéglő I. A Kossuth és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű alagsori vendéglő és szeresnek 1. évi november 1-3-1 kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreczeni Első Takarékpénztárhoz.

Tarhonya

tiszta buza lisztből készült vizes tarhonyát mázsánként 100 K-ért szállítok. Czim kiadóhivatalban.

Lakbérleti szabályzat
Kiadó cédulák bármilyen felirattal kaphatók a kiadóhivatalban.

Tábori berítők
2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

SOMOSY LÁSZLÓ

DEBRECEN, Kistemplombazár
HAJDÚVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA.

MENYASZONYI KELENGYE
VÁSZON, CHIFFON,
ASZTALNEMŰ, PAPANOK
MATRACOK
!!Óriási raktára!!

Ivlámpa pótlásra a legelőnyösebb
HAZAI GYÁRTMÁNY.

Kérje mindenütt az elismert legjobb
TUNGSRAM-LAMPÁT.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Gyártja: az Egyesült Izzólámpa és Villamossági r.-t. Újpest. — 3000 alkalmazott.